Plan for et trygt og godt skolemiljø

Steinerskolen i Oslo

«Et godt skolemiljø – felles innsats, felles ansvar»

Innholdsfortegnelse

1. Innledning, formål og mål 4
Alle elever skal ha det trygt og godt 4
Formålet med planen 4
Hovedmål 4
Delmål 4
Pedagogisk grunnlag 4
2. Felles forståelse av skolemiljø og krenkelser 5
Skolemiljø 5
Nulltoleranse for krenkende oppførsel 5
Hva er krenkelser? 5
Å gripe inn 5
3. Ansvar, medvirkning og kvalitetssystem 6
Systematisk arbeid og internkontroll 6
Årlig evaluering 6
Ansvarsfordeling 6
Rutiner for systematisk arbeid 6
4. Forebyggende arbeid 7
Kjennetegn på et trygt, godt og inkluderende skolemiljø 7
Skoleregler 8
Inspeksjon og tilsyn 8
Oppfølging av fravær 8
Mobilfri skole 8
Trivselsprogrammet 9
Elev- og trivselsundersøkelser 9
Klassens time 9
Elevsamtaler 9
5. Skole-hjem-samarbeid 9
Foreldresamtaler 10
Foreldremøter 10
Foreldres medvirkning 10
6. Elevenes medvirkning og elevråd 10
Elevmedvirkning 10
Elevrådet 10
7. Tverrfaglig støtte og samarbeid 11
Ressursteam 11
Sosiallærer 11
Skolehelsetjenesten 11
Politiet 11
8. Skole og SFO 11
9. RSV og skolemiljøutvalg 12
RSV – Rudolf Steinerskolens Venner 12
Skolemiljøutvalg 12
10. Når det er mistanke om mobbing eller at en elev ikke har det trygt og godt 13
Skolens aktivitetsplikt 13
Aktivitetsplan 13
Når en ansatt krenker en elev 13
Elevens opplevelse og medvirkning i enkeltsaker 13
Om mobbing 13
Tegn som bør tas på alvor 14
Foreldre og andre foresatte melder fra 14
Skjema og håndhevingsordningen 14
Skolens oppfølging av tiltak 14
11. Kulturkalender – årshjul for aktiviteter utenom timeplan 14

1. Innledning, formål og mål

Alle elever skal ha det trygt og godt

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Trygghet innebærer blant annet at elevene ikke skal komme til skade, at skolen oppleves som et trygt sted å være, og at elevene kan stole på at skolen tar tak dersom noe skjer. Trivsel innebærer mer enn fravær av ubehag: elevene skal oppleve seg som viktige og likeverdige deltakere i det sosiale fellesskapet.

Skolen har nulltoleranse mot krenkende oppførsel, som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, og også mot mindre alvorlige krenkelser.

Formålet med planen

Planen skal gjøre medarbeidere ved skolen kjent med gjeldende rutiner og retningslinjer, både for konkrete hendelser og for skolens systematiske, forebyggende og evaluerende arbeid. Arbeidet med skolemiljøet er en del av skolens ordinære pedagogiske virksomhet og skal være kontinuerlig.

Planen skal være et aktivt dokument som implementeres i skolens praksis og revideres i tråd med erfaringer og utfordringer.

Hovedmål

Ved Rudolf Steinerskolen i Oslo skal alle elever oppleve et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer deres helse, trivsel og læring.

Delmål

- Skolen driver systematisk, kontinuerlig og kunnskapsbasert arbeid for å fremme elevenes helse, trivsel og læring.
- Medarbeidere har en felles forståelse av hva som kjennetegner et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.
- Alle medarbeidere tar ansvar for å utvikle og opprettholde skolemiljøet.
- Sosial kompetanse, relasjonsbygging, trivsel og skole-hjem-samarbeid brukes aktivt i det daglige arbeidet.

Pedagogisk grunnlag

Læring er skolens primære mål, og undervisning er skolens primære oppgave. Gjennom steinerskolens læreplan «Idé og praksis» skal skolen bidra til læreglede, nysgjerrighet og utvikling av elevenes faglige og sosiale kompetanse.

Steinerskolen har et bredt fagtilbud med flere arenaer der elevene kan hevde seg (blant annet flere kunst- og håndverksfag og eurytmi), og bruker hyppige sceneoppsetninger og fremvisninger som del av undervisningen, slik at elevene ser hverandre i stadig nye sammenhenger.

Et godt læringsmiljø forutsetter trygghet, anerkjennelse og tillit, gode relasjoner, tydelig klasseledelse, høye og realistiske forventninger og opplevelse av mestring. Elevene skal få utvikle seg etter sine forutsetninger og få mulighet til å bidra og ta ansvar i egen utviklings- og læringsprosess.

Skolen skal være inspirerende, inkluderende og modig, og elevene skal ha gode relasjoner til voksne og medelever og oppleve skolen som et trygt sted både å være og lære.

2. Felles forståelse av skolemiljø og krenkelser

Skolemiljø

Læringsmiljø, psykososialt miljø og fysisk miljø brukes om alle miljømessige faktorer i skolen. Dette omfatter blant annet:

- vennskap og relasjoner mellom elever
- relasjoner mellom lærer og elev
- lærerens ledelse av klasser og undervisningsforløp
- skoleregler
- elevsyn og forventninger til læring
- det fysiske miljøet
- samarbeidet mellom hjem og skole.

Nulltoleranse for krenkende oppførsel

Skolen skal ikke godta krenkende oppførsel, jf. opplæringsloven § 12-3. Nulltoleranse innebærer at ansatte skal gripe inn når de ser at en elev utsettes for krenkelser, samtidig som skolen skal arbeide forebyggende for å hindre krenkelser.

Nulltoleranse gjelder både krenkelser mellom elever og krenkelser fra ansatte. Det sentrale er hvordan nulltoleranse praktiseres i hverdagens handlinger og ytringer.

Hva er krenkelser?

Krenkende oppførsel kan være direkte handlinger og verbale uttrykk, eller indirekte handlinger som utestenging, isolering, baksnakking og ignorering. Eksempler er:

- negativ eller ondsinnet atferd, blant annet trakassering, baksnakking, overseing, negative blikk, seksualisert språkbruk og kommentarer om utseende
- utestenging fra lek, samvær eller sosiale sammenkomster
- uthenging og negativ omtale på internett og sosiale medier
- vold eller trusler om vold
- rasistiske eller hatefulle ytringer
- diskriminering eller forskjellsbehandling på grunn av gruppetilhørighet eller personlige egenskaper
- mobbing – gjentatt krenkende atferd over tid fra én eller flere personer rettet mot en annen.

Det finnes ingen fasit for hva som oppleves som krenkende. Elevenes alder, personlige forhold og eventuell sårbarhet kan ha betydning, og relasjon, kontekst og intensjon kan påvirke hvordan en handling oppleves. Ansatte må bruke kjennskap til elevene, faglig kunnskap og skjønn.

Samtidig er ikke all uenighet, konflikt eller kritikk krenkende. Skolen skal lære elevene å tenke kritisk og å akseptere og respektere ulike meninger og overbevisninger. Dette gjelder også faglige uenigheter, uenighet om vurderinger og irettesettelser fra lærer.

Selv når en handling objektivt sett ikke er en krenkelse, har skolen aktivitetsplikt dersom eleven opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt.

Å gripe inn

Når ansatte griper inn mot krenkende oppførsel, skal de ivareta alle involverte på en respektfull måte. Den som er utsatt skal få tydelig støtte, samtidig som skolen må unngå å forverre situasjonen eller stenge for dialog med den eller de som krenker.

Ansatte må være oppmerksomme på at de ikke alltid ser hele bildet, særlig ved subtile krenkelser eller komplekse elevdynamikker. Straff og sanksjoner kan ha kortsiktig effekt, men må ikke stå i veien for å forstå hva som ligger bak handlingene.

I etterkant kan hendelser brukes til å bevisstgjøre elevene om ord, begreper og handlinger som ikke er greit, og til å veilede og støtte gjenoppretting av relasjoner.

3. Ansvar, medvirkning og kvalitetssystem

Systematisk arbeid og internkontroll

Skoleledelsen har ansvar for den daglige gjennomføringen av det systematiske arbeidet med både det fysiske og psykososiale skolemiljøet. Arbeidet skal være en rød tråd gjennom skoleåret og inngå i skolens ordinære virksomhet.

Internkontroll innebærer å omsette krav i lov og forskrift til konkrete mål, kartlegge utfordringer, planlegge og iverksette tiltak, dokumentere gjennomføringen og følge opp avvik. Arbeidet skal omfatte hele skolemiljøet.

Skolen vurderer om det forebyggende og individuelt rettede arbeidet bidrar til et godt psykososialt skolemiljø. Evalueringen skal belyse effekt og effektivitet og hente inn synspunkter fra elever, ansatte og RSV. Resultatene inngår i skolens rapportering til styret.

Årlig evaluering

Planen og skolens forebyggende og holdningsskapende arbeid evalueres årlig i kollegiet, elevrådet, RSV og skolemiljøutvalget. Daglig leder har ansvar for at evalueringen gjennomføres og at nødvendige endringer foretas. Tidspunkt inngår i skolens årshjul/aktivitetsplan.

Ansvarsfordeling

- Styret skal påse at skolen drives i tråd med gjeldende lover og forskrifter, og at det gjennomføres kvalitetssikring av arbeidet med elevenes skolemiljø.
- Styret skal årlig etterspørre tilstandsrapport om læringsmiljøet og sikre at nødvendige tiltak iverksettes.
- Daglig leder har ansvar for forsvarlig forvaltningspraksis, aktivitetsplaner, dokumentasjon, arkivering og rapportering av kvalitetssikringsarbeidet.
- Trinnleder og sosiallærer har sentrale oppgaver i oppfølgingen av skolemiljøarbeidet og rapporterer til daglig leder.
- Alle medarbeidere skal følge med, gripe inn, varsle, undersøke og følge opp når det er mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt.
- Elevene skal delta i kvalitetssikringsarbeidet, og elevrådet skal arbeide for elevenes felles interesser og et godt lærings- og skolemiljø.
- RSV og elevrådet har en rådgivende funksjon i skolemiljøarbeidet.

Rutiner for systematisk arbeid

Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
Felles forståelse av trygt og godt skolemiljø, krenkende atferd, terskel for å gripe inn og når ledelsen skal varsles	Planleggingsdagene før skolestart	Daglig leder

Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
Opplæring i planen, aktivitetsplikten, skoleregler og forebygging/håndtering av utfordrende atferd og vold	Ved skolestart og ved nyansettelser	Daglig leder / trinnleder / vikaransvarlige
Informasjon til nye foresatte om planen og skolereglene	Høst / inntakssamtale	Klasselærer
Informasjon til elever og foresatte om planen og gjennomgang av skolereglene	Hver høst, samt gjennomgang vår	Klasselærer
Skolemiljøsaker og tiltak tas opp i elevrådet	Løpende	Elevråd / lærerkontakt
Tema elevenes psykososiale miljø og læringsmiljø tas opp i klassen og i lærermøter	Jevnlig	Klasselærer / trinnleder / daglig leder
Funn i elev- og foreldresamtaler vurderes	Høst og vår	Klasselærer / trinnleder / daglig leder
Evaluering og eventuell revidering av forebyggende og holdningsskapende arbeid	Årlig	Daglig leder
Evaluering av inspeksjonsordningen	Høst og vår	Ledelsen

4. Forebyggende arbeid

Kjennetegn på et trygt, godt og inkluderende skolemiljø

- forebyggende arbeid for god oppførsel og omtanke
- helhetlig pedagogikk og en variert skolehverdag med fysiske, kunstneriske og intellektuelle utfordringer
- engasjerte og kompetente lærere og medarbeidere
- at barn og voksne blir hørt, sett og ivaretatt
- samarbeid mellom elever, foresatte og ansatte preget av tillit og vennlighet
- voksne som går foran som gode eksempler
- tydelig klasseledelse
- forutsigbarhet og gode rutiner
- voksne som bryr seg og lytter til hvordan elevene har det
- foresatte som omtaler skolen positivt hjemme
- ryddige og godt tilrettelagte klasserom, fellesrom og uteområder.

Skoleregler

Skolereglene skal gi elever, medarbeidere og foresatte en felles forståelse av rettigheter og plikter og av hvilke tiltak som kan settes inn ved brudd på reglene. Reglene skal bidra til trygghet, trivsel, respekt og læring, og hensynet til elevenes beste skal være et grunnleggende hensyn.

Skolen skal til enhver tid ha skoleregler som gjelder for alle klasser og SFO. Klassene/trinnene kan i tillegg utarbeide trivselsregler, blant annet for bruk og sambruk av uteområder.

Skolereglene skal være kjent for elever, foresatte og ansatte. Behandling av brudd følger gjeldende regler i opplæringsloven, forvaltningsloven og god forvaltningsskikk. Foresatte har klagerett når sanksjoner medfører enkeltvedtak. Alle oppfordres også til å melde fra om skader forårsaket av uhell eller hærverk.

Inspeksjon og tilsyn

Trinnledelsen har ansvar for inspeksjonsplanene, som skal være klare til skolestart og vise hvem som har vakt, tidspunkt og område.

- Alle deler av skolegården skal være dekket.
- Den som har inspeksjon, har ansvar for alle elever i sitt område og skal gripe inn ved brudd på skolereglene eller når elever ikke har det bra.
- Ved mistanke om brudd på opplæringsloven § 12-4 skal trinnleder og sosiallærer varsles og meldeskjemaet «Nr. 1. Meld fra» brukes.
- De som har inspeksjon skal være tilgjengelige for trivselslederne og følge opp meldinger de kommer med.
- De som har inspeksjon skal bruke refleksvest.

Oppfølging av fravær

Skolen arbeider systematisk og forebyggende med elevenes nærvær og følger med på fravær og fraværsmønstre. Endringer i fravær, gjentatt fravær, fravær på bestemte dager eller i bestemte fag og andre mønstre som kan gi grunn til bekymring, skal fanges opp tidlig. Skolen har utarbeidet rutiner for oppfølging av fravær på de ulike trinnene.

God dialog mellom elev, hjem og skole er sentral i det forebyggende arbeidet. Ved bekymring undersøker skolen hva som kan ligge bak fraværet, og vurderer om det er forhold ved skolemiljøet, elevens trivsel, relasjoner, læringssituasjon eller andre forhold som bør følges opp. Eleven skal høres og involveres i vurderingen av hva som kan bidra til økt nærvær og en trygg skolehverdag.

Kontaktlærer følger opp fravær i samarbeid med foresatte. Ved behov involveres sosiallærer, ressursteam, skolehelsetjenesten eller andre relevante samarbeidspartnere. Målet er å identifisere utfordringer tidlig og sette inn tiltak før fraværet utvikler seg til et mer omfattende eller langvarig problem.

I tillegg til oppfølging av enkeltelever skal skolen jevnlig se på fraværsmønstre på klasse- og trinnivå. Dette kan gi viktig informasjon om forhold i læringsmiljøet som bør undersøkes eller forebygges.

Mobilfri skole

Skolen er mobilfri av både pedagogiske og psykososiale grunner. Mobiltelefoner kan forstyrre undervisningen og gjøre elevene mindre til stede. Mobilfri skole reduserer også elevenes tilgang til sosiale medier i skoletiden, som kan være arena for mobbing, og legger til rette for mer sosial aktivitet i friminuttene.

Elevene leverer inn avslåtte telefoner til lærer ved ankomst, og henter dem etter skoleslutt. Mobilfri skole inngår i skolereglene og er vedtatt av skolens styre. Foresatte oppfordres til å støtte ordningen. Ansatte kan bruke mobil i nødvendige jobbsammenhenger.

Trivselsprogrammet

Skolen følger Trivselsprogrammet. Trivselsledere fra 4.–7. trinn legger til rette for aktivitet og inkludering i storefriminuttene mandag til torsdag. Målet med programmet er:

- økt trivsel
- mer variert aktivitet i friminuttene og undervisningen
- bygging av vennskap
- forebygging av konflikter og mobbing
- inkluderende, vennlige og respektfulle elevmiljøer.

Trivselslederansvarlig følger opp programmet og evaluerer det sammen med ledelsen.

Elev- og trivselsundersøkelser

Udirs obligatoriske Elevundersøkelse gjennomføres årlig på 7. og 10. trinn. Skolen gjennomfører også en egen Trivselsundersøkelse på alle trinn. På 1. og 2. trinn gjennomføres den som samtale, på 3.–10. trinn som spørreskjema. Trivselsundersøkelsen gjennomføres i november.

Trinnleder og daglig leder analyserer resultatene og følger opp behov for tiltak. Resultatene drøftes i lærerkollegiet, elevrådet og RSV. Elevrådsrepresentantene tar relevante saker tilbake til klassene. På bakgrunn av analysen velges ett til tre forbedringsområder, og det utarbeides konkrete tiltak med ansvar, tidspunkt og evalueringsform.

Når undersøkelsen gjennomføres på nytt, vurderes utviklingen på de valgte områdene. Gjennomføring og oppfølging dokumenteres etter skolens rutiner.

Klassens time

Klassens time skal styrke klassemiljøet og elevdemokratiet og være et forum for dialog om hvordan klassen skal ha det sammen. Tema kan være krenkende ord og handlinger, mobbing, forventninger til hverandre, klassemiljø og saker elevrådet arbeider med.

Klasselærer legger til rette for klassens time, følger opp psykososiale forhold og rapporterer videre etter skolens rutiner.

Elevsamtaler

Klasselærer gjennomfører faste elevsamtaler to ganger i året, i forkant av foreldresamtalene. Samtalene omhandler skolefaglig utvikling og elevens opplevelse av klasse- og læringsmiljøet. Samtaler gjennomføres også ved behov, og ansatte kan ta initiativ når det er grunn til det.

Forhold som bør forbedres, skal bringes videre til trinnledelsen. Gjennomførte samtaler og nødvendig dokumentasjon registreres etter skolens rutiner.

5. Skole-hjem-samarbeid

Skolen skal ha et åpent og aktivt samarbeid med foresatte. Målet er at foresatte og ansatte skal oppleve at de danner en helhet rundt elevene. Gjennom dialog skal ansvar, krav og forventninger avklares begge veier.

Skolen skal møte foresatte med tydelig ledelse, klare rutiner for saksgang og videre behandling av eventuelle klager. Samarbeidet skal være preget av respekt og av prinsippet om at vi snakker med hverandre, ikke om hverandre.

Foreldresamtaler

Klasselærer legger til rette for foreldresamtaler to ganger per år, flere ved behov. Samtalene handler om elevens trivsel og faglige utvikling. Fra 8. klasse kan eleven delta. Forhold som bør forbedres, skal tas videre til trinnledelsen. Gjennomføring og nødvendig dokumentasjon følger skolens rutiner.

Foreldremøter

Det legges til rette for to til fire foreldremøter i året, flere ved behov. Klasselærer og klasserepresentanter planlegger møtene sammen. Tema kan være pedagogiske spørsmål, klassens faglige og sosiale liv, det som ellers preger klasse- og skolefellesskapet, og hva foresatte kan bidra med for å fremme klassemiljøet.

På høstens første foreldremøte gjennomgås skolereglene og planen for trygt og godt skolemiljø. Klassens psykososiale miljø tas opp gjennom året. Informasjonen tilpasses foreldregruppen, med særlig behov for grunnleggende informasjon i 1. og 8. klasse.

Foreldres medvirkning

- Foreldregruppen er representert i skolens styre.
- Alle foreldre med barn ved skolen er medlemmer av RSV.
- RSV arrangerer blant annet dugnader og markeder og er en viktig arena for samarbeid og medvirkning.
- Daglig leder og/eller trinnledere deltar på RSV-møter og orienterer om skolens arbeid.
- Årshjul for skole-hjem-samarbeid oppsummerer aktuelle punkter for foreldre og lærere.

6. Elevenes medvirkning og elevråd

Elevmedvirkning

Elevene skal ha reell mulighet til å bidra i arbeidet med skolemiljøet og skal høres i saker som gjelder dem. Elevene er en viktig kilde til kunnskap om skolemiljøet, blant annet om steder og elevmiljøer der voksne bør følge særlig med.

I vurderinger og tiltak skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. I enkeltsaker skal involverte elever høres, og elevens egen opplevelse av skolemiljøet skal tillegges avgjørende betydning.

Elevrådet

Elevrådet skal sikre elevenes medvirkning og arbeide sammen med skolens ledelse for å fremme elevenes felles interesser og et godt lærings- og skolemiljø.

Skolen har ett elevråd organisert i møter for 5.–7. trinn og 8.–10. trinn. Elevene velger representanter og vararepresentanter ved starten av skoleåret. Det legges til rette for at alle elever skal kunne ha elevrådsverv i løpet av skoleløpet.

Elevrådet velger leder og nestleder. På ungdomstrinnet er elevrådsleder representant til skolens styre med møte- og uttalerett. Elevrådene ledes av lærerkollegiets representanter i samarbeid med elevrådsleder.

Lærerkollegiets representanter sikrer informasjonsflyt mellom elevråd, kollegium, RSV og styret og fungerer som veiledere. Skolen har et eget skriv med informasjon om elevrådsarbeid.

7. Tverrfaglig støtte og samarbeid

Ressursteam

Skolen har to ressursteam, ett for barnetrinnet og ett for ungdomstrinnet. Teamene består av spesialpedagogisk leder, sosiallærere, støttelærere, trinnledere, helsesykepleier og i enkelte saker daglig leder. PPT deltar jevnlig.

Lærere kan delta når det er relevant. Teamene behandler bekymringer knyttet til elevers faglige, sosiale og personlige utvikling og vurderer og iverksetter tiltak for å støtte eleven.

Sosiallærer

Sosiallærerne har et særlig ansvar for å ivareta elevene etter opplæringslovens kapittel 12 og arbeider forebyggende med relasjoner og sosialt miljø. De er til stede i friminutt, bistår lærere i samtaler med elever og foresatte, bistår ved konflikter og legger til rette for samtalegrupper.

Sosiallærer samarbeider med relevante samarbeidspartnere, blant annet helsesykepleier, barnevernstjenesten, BUP, Statsforvalteren, SALTO og politiet, når dette er nødvendig for å sikre sammenheng i tiltakene.

Skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten driver helsefremmende og forebyggende arbeid med mål om å fremme elevenes fysiske og psykiske helse.

Helsesykepleier gjennomfører skolestartundersøkelse på 1. trinn og helsesamtale på 8. trinn. Ved behov tilbys individuelle samtaler/støttesamtaler, gruppesamtaler og foreldresamtaler. Helsesykepleier underviser i aktuelle temaer, deltar i tverrfaglige møter og har «åpen dør» for ungdommene. Helsesykepleier har taushetsplikt og følger opp rutinemessige målinger og vaksinasjoner etter gjeldende ordninger.

Politiet

Skolen har egen politikontakt og kan konferere med forebyggende avsnitt i vanskelige situasjoner. Politikontakten kommer til skolen 2–4 ganger i året for å orientere seg om situasjonen ved skolen, og kan også komme på besøk ved behov.

8. Skole og SFO

SFO skal være en del av skolens helhetlige læringsmiljø. Det skal være god informasjonsflyt mellom skoleledelsen, skolens personale og SFO. SFO har ukentlige møter med blant annet planlegging, informasjonsdeling fra lærermøter og pedagogiske samtaler.

SFO for 1. klasse er samlokalisert med 1. klasse på Barnebråten og har ansvarspersoner elevene kjenner fra skoletiden. SFO for 2.–4. klasse, og enkelte 5. klassinger, har egne avdelinger og ansvarspersoner på skolens område. Samlokaliseringen bidrar til nærhet, trygghet og gode samarbeidsforutsetninger.

Kvalifisert SFO-personale med deltidsstillinger kan ved behov få tilbud om arbeid som assistenter/lærere i skolen. Dette kan bidra til stabile medarbeidere, større stillingsbrøker og bedre sammenheng for elevene.

Skolereglene gjelder både skole og SFO. Elevene møter dermed de samme reglene, menneskene og konsekvensene på de ulike arenaene, noe skolen har erfart styrker trygghet og forutsigbarhet.

9. RSV og skolemiljøutvalg

RSV – Rudolf Steinerskolens Venner

Alle foreldre og foresatte med barn ved skolen, samt lærerkollegiet, er medlemmer av RSV. RSV er et samlingspunkt, en informasjonsformidler, høringsinstans og pådriver for saker som gjelder skolens ve og vel.

RSV-møter avholdes den første mandagen i hver måned. RSV er organisert med arbeidsutvalg og styre, og arbeidsutvalget består av valgte klasserepresentanter fra alle klasser. Daglig leder og trinnleder deltar på møtene, og medarbeidere deltar ved behov eller etter eget ønske.

Skolemiljøutvalg

To ganger i året, høst og vår, gjennomføres skolemiljøutvalgsmøter ved at RSV inviterer elevrådet til to av sine faste møter. Her drøftes saker som har betydning for skolemiljøet.

10. Når det er mistanke om mobbing eller at en elev ikke har det trygt og godt

Skolens aktivitetsplikt

Alle elever har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø. For det psykososiale skolemiljøet er elevens egen opplevelse avgjørende. Skolen og alle ansatte har aktivitetsplikt etter opplæringsloven § 12-4.

Alle som arbeider på skolen skal følge med, gripe inn og varsle dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt. Skolen skal undersøke saken og sette inn egnede tiltak.

Når det settes inn tiltak i en enkeltsak, skal skolen utarbeide en aktivitetsplan og dokumentere hvordan aktivitetsplikten er fulgt opp.

Aktivitetsplan

Daglig leder har det overordnede ansvaret for at aktivitetsplan utarbeides og tiltak settes inn. Planen skal beskrive:

1. hvilke problemer tiltakene skal løse
2. hvilke tiltak skolen har planlagt
3. når tiltakene skal gjennomføres
4. hvem som er ansvarlig for gjennomføringen
5. når tiltakene skal evalueres.

Når en ansatt krenker en elev

Det gjelder en skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt krenker en elev gjennom for eksempel mobbing, vold, diskriminering eller trakassering. Den som får mistanke om eller kjennskap til dette, skal straks varsle daglig leder. Daglig leder varsler skolens styre. Dersom det er en person i ledelsen som står bak krenkelsen, skal styret varsles direkte.

Undersøkelse og tiltak skal settes i verk straks, jf. opplæringsloven § 12-5.

Elevens opplevelse og medvirkning i enkeltsaker

Elever som er involvert i en sak, skal høres. Skolen skal ta hensyn til barnets beste i alle vurderinger.

Aktivitetsplikten avgrenses ikke av hvor årsaken til elevens mistrivsel oppstår. Dersom forhold utenfor skolen eller utenom skoletid påvirker elevens skolemiljø, gjelder aktivitetsplikten fortsatt. Dette er særlig relevant ved digitale krenkelser.

Dersom en elev forteller at en medelev har sagt eller gjort noe som oppleves krenkende, inntrer aktivitetsplikten. Det samme gjelder dersom en ansatt får mistanke om at en elev er sosialt isolert. Ansatte skal derfor ha lav terskel for å bry seg med hva elevene opplever og hvordan de har det.

Om mobbing

Det er de voksnes ansvar å bidra til at mobbing opphører, og skolens ansvar å sette inn tiltak. Skolen har nulltoleranse for mobbing. Mobbing kan være fysisk, verbal eller skjult, for eksempel gjennom utestenging, blikk, baksnakking, rykter eller meldinger på sosiale medier.

Mobbing kan være vanskelig å oppdage fordi den ofte skjer uten voksne til stede, og fordi elever kan vegre seg for å si fra. Skolen arbeider derfor systematisk med å avdekke mobbing gjennom blant annet elev- og trivselsundersøkelser, tilsyn, observasjon, elevsamtaler, klassens time og mobilreglene.

Tegn som bør tas på alvor

- endret atferd eller mindre kontakt med klassekamerater
- at eleven ofte er alene i friminuttene
- at eleven sjelden eller aldri har med seg noen hjem
- søvnproblemer eller skolevegring
- ødelagte klær
- gjentatte klager over magesmerter eller andre sykdomssymptomer
- maktgrupper i klassen som setter standarden eller utøver uformell ledelse.

Foreldre og andre foresatte melder fra

Foresatte oppfordres til å melde fra til skolen så snart de får mistanke om eller kjennskap til at eget barn eller andre elever utsettes for krenkende atferd eller ikke opplever skolen som trygg og god.

Henvendelser tas på alvor og undersøkes. Skolen ved daglig leder skal behandle slike henvendelser så snart som mulig og senest innen fem dager, og nødvendige tiltak skal settes inn. Det er ønskelig at saker i første omgang løses på lavest mulig nivå, for eksempel gjennom klasselærer, baseleder på SFO eller trinnleder.

Foreldre/foresatte skal informeres om hvordan saken følges opp. Skolens rutiner skal skape rom for at saker kan tas opp, sikre løsningsorientert dialog og gi elever og ansatte trygghet og forutsigbarhet.

Skjema og håndhevingsordningen

Skolen bruker meldeskjemaet «Nr. 1. Meld fra» ved mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt. Elever og foreldre kan også melde fra til Statsforvalteren dersom de mener skolen ikke har behandlet saken riktig eller burde gjøre mer.

Saken må først være tatt opp med skolen. For Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er håndhevingsordningen aktuell dersom det har gått mer enn én uke siden saken ble tatt opp med daglig leder, eller dersom elev/foreldre ikke er fornøyd med skolens oppfølging.

Skolens oppfølging av tiltak

Skolen skal:

- sette inn egnede tiltak for elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø, uansett årsak
- følge opp tiltakene
- evaluere virkningen
- endre eller supplere tiltak dersom de ikke har ønsket effekt.

Dette er viktig både for den enkelte elev og for skolemiljøet som helhet. Et godt skolemiljø er en forutsetning for elevenes faglige og sosiale utvikling.

11. Kulturkalender – årshjul for aktiviteter utenom timeplan

Markering av årstidsfester, høytider og andre begivenheter er en ryggsøyle i skolens sosiale liv året igjennom. I salen i Borgen samles ofte elever og lærere til månedsfester, konserter, skuespill, etc. Også vestibylen, eurytmisaler, klasserom og uterom tas i bruk til opptredener. Kalenderen justeres årlig.

NÅR	HVA	HVEM	ANSVARLIG
August	Første skoledag	Elevene i 1. klasse ønskes velkommen på Barnebråten. I skolens aula ønskes elevene i 2. klasse velkommen av sine lærere og overrekkes en blomsterhilsen av elevene i 10. klasse.	Ledergruppen
	7. klasse leirskole	Elevene drar en uke til Soleggen, steinerskolens leirskolested i Lom.	Trinnleder 5.–7. trinn
	Aktivitetsdag for ungdomstrinnet	Elevene har en felles aktivitetsdag på tvers av klassene (8.–10. trinn).	Kroppsøvingslærere
Sep-tember	Høstmarked	Høstmarkedet engasjerer både foreldre, elever og lærere, og er et sosialt samlingspunkt for alle som er knyttet til skolen. Markedet gjennomføres en lørdag i september. Det er markedsboder på skoleplassen med egenproduserte varer, og kulturelle innslag med kor, korps, orkestre og annet. Organiseres av RSV v/ Høstmarkedskomiteen.	RSV (rep. fra skolen Wayne)
	Høstsuppe på Barnebråten	Foreldrene på Barnebråten inviteres til Høstsuppe.	Trinnleder & lærere
	St. Mikael	Mikaelsfest feires på Barnebråten.	Trinnleder & lærere
	St. Mikael	Mikaelsfesten feires på «storskolen» som oftest siste skoledag før høstferien.	Trinnledere & kunstnerisk ansvarlig lærer
Oktober	Inter-nasjonal uke og OD	Internasjonal uke og Operasjon Dagsverk forberedes og gjennomføres av elevene på ungdomstrinnet i samarbeid med kontaktlærer på skolen.	Lærerrep i elevrådet & klasselærere
	Utedugnad på Barnebråten	Foreldre og medarbeidere på Barnebråten samles til utedugnad en ettermiddag i oktober.	Lærere
November	Lyktefest på Barnebråten	Foreldrene på Barnebråten inviteres til lyktefest for å feire St. Martins dag (11. november).	Trinnleder 1.–4. & lærere

	Lanterne-fest	Lanternefesten på skolen feires i november, til minne om St. Martin. Elevene i 5. klasse har laget lanterner og øvet inn geometriske former til musikk. Fremføring for foreldre, lærere og elever i salen dag og kveld.	Trinnleder 5.–7., lærere & kunstnerisk ansvarlig
	9. klasse skuespill	En klasse på 9. trinn har en femukers hovedfagsperiode med innøving av et skuespill som fremføres i salen for elever og foreldre.	Regilærer & trinnleder
	Julemarked	Siste helgen i november er det julemarked. Julemarkedet engasjerer både foreldre, elever og lærere, og er et sosialt samlingspunkt for alle som er knyttet til skolen. Markedet organiseres av RSV v/ Julemarkedskomiteen og forberedes gjennom hele høsten. Foreldre, elever og lærere møtes i f.eks. smie, sløydsal, til kransebinding, etc. På markedet er det et omfattende kulturelt program med konserter. Her er også god mat og salg av egenproduserte varer.	RSV & rep fra skolen Wayne
Desember	Advents-stund for 8.–10. klasse	Adventsstund i kantinen hver mandag i adventstiden med bl.a. innøving av julesanger.	Klasselærer, korlærer
	Jule-konserter	Strykeorkester, Gjallarhorn og Jentekor har julekonsert(er).	Musikkforeningene
	Advents-spiral	Adventsspiralen markerer innledningen til adventstiden. Elevene i 1. klasse har adventsspiral på Barnebråten, og elevene i 2. klasse har adventsspiral på «storskolen». Elevene i 3. klasse synger til.	Trinnleder & klasselærere
	Lucia	Lucia feires ved at elevene i 6. klasse går i Luciatog om morgenen 13. desember til alle klasser med sang og lussekatter.	Trinnleder & klasselærer
	Julespill	Elevene i 1. klasse på Barnebråten øver inn et julespill, og foreldre inviteres til fremføring.	Klasselærere
	Paradisspillet	Elever i 4. klasse øver inn Paradisspillet og fremfører det for foreldre, lærere og medelever i adventstiden.	Klasselærer & kunstnerisk ansvarlig
	Kristi fødselsspillet	De tradisjonsrike julespillene fra Middelalderen Kristi fødselsspillet og Hyrdespillet øves inn av	Lærere & læremøteleder

	og Hyrdespillet	lærere og/eller elever og fremføres for elevene før jul.	
	Siste skoledag før jul	Siste skoledag før jul er det høytidelig juleavslutning i salen. Julelunsj for gjester, pensjonister og medarbeidere.	Ledelse & admin. & kantineansvarlig
Januar	Nissefest	Nissefest på Barnebråten.	Lærerne
	Helligtre-kongersfest på Barnebråten	Helligtrekongersfest for 1. klasse på Barnebråten.	Lærerne
	Helligtre-kongersspill	Helligtrekongersspillet fremføres av 4. klasse i januar.	Klasselærer & kunstnerisk ansvarlig
	Draum-kvedet	Draumkvedet øves inn og fremføres i januar av elevene i 7. klasse.	Trinnleder & kunstnerisk ansvarlig
Februar	Cirkus Violetta	Cirkus Violetta er skolens karnevalsfeiring de siste to dagene før vinterferien. Små og store opptrer med varierte sirkusnumre.	Prosjektgruppe
	Lille Cirkus Violetta / karneval	Lille Cirkus Violetta på Barnebråten i skoletiden, før vinterferien.	Lærerne
Februar/ mars	Skidag for ungdomstrinnet	Felles skidag for elevene på ungdomstrinnet. Det arrangeres langrennsturer, elever på 10. trinn kan dra til Tryvann alpinanlegg.	Kroppsøvingslærere
Mars	8. klasse leirskole	Elevene drar en uke til Soleggen, steinerskolens leirskolested i Lom.	Trinnleder
Mars/april	9. klasse skuespill	En klasse på 9. trinn har en femukers hovedfagsperiode med innøving av et skuespill som fremføres i salen for elever og foreldre.	Regilærer & trinnleder
	Påske-avslutning	Høytidelig påskeavslutning i salen.	Trinnmøtene
	Påskeegg-maling	Påskeeggmaling for ungdomstrinnet i kantinen i friminuttene i tiden før påske.	Klasselærere
April	Utedugnad på skolen og på Barnebråten	Utedugnad arrangeres av utedugnadsansvarlig i RSV i samarbeid med utedugnadsansvarlige fra skolen. Skolens uteområde blir raket, ryddet, spylt og feiet. Annet vedlikeholdsarbeid utføres også. Matservering.	RSV, rep fra skolen Wayne & Ane

Mai	Vårfest for elevene i 10. klasse	Lærerkollegiet inviterer elevene i 10. klasse til festmiddag og dans.	Trinnleder, kantineansvarlig, elevråd og lærere
	17. mai	Elevene fra og med 3. klasse går i barnetoget i Oslo – med Gjallarhorn i spissen. På ettermiddagen er det 17. maiarrangement på skolen med festtale, servering og leker. Foreldre i 2. klasse har oppgaven med å arrangere leker for barna. Korps og orkester bytter på å selge kaker, pølser og is.	Trinnleder 1.–4. trinn & admin.
Juni	Pinsefest	Pinsefest på Barnebråten.	Lærere
	OL for 6. klassinger	OL for 6. klassinger arrangeres på Frogner stadion i juni. Foreldre i 6. klasse i samarbeid med gymlærere og klassenes øvrige lærere står som arrangører når 6. klassinger fra steinerskoler i østlandsområdet inviteres til sportslig fellesskap og vennskapelig kappestrid etter de gamle olympiske idealer.	Trinnleder 5.–7. trinn inkl prosjektgruppe & admin.
	Innedugnad på «storskolen»	Innedugnaden gjennomføres en lørdag i juni, ca. én uke før skoleslutt. Skolen blir vasket fra gulv til tak. Dugnaden organiseres av innedugnadsansvarlig fra RSV i samarbeid med dugnadsrepresentanter fra skolen.	RSV, rep. fra skolen Wayne & Ane
	Innedugnad på Barnebråten	Innedugnaden gjennomføres en torsdag ettermiddag i juni.	Trinnleder & lærere
	Innskriving og piknik for kommende 1. klasse	Barnebråten.	Trinnledere, lærere & admin.
	Sommer-avslutninger	De siste ukene før sommerferien er det sommeravslutning i hver klasse for foreldrene.	Klasselærere
	Trommer 9. klasse	Hovedfagsperiode med musikk og trommer. Avsluttes med en forestilling i salen for foreldre og elevene ved skolen.	Trinnleder & Musikklærer
	10. klasse korkonsert	Konsert med 10. klassekoret. Foreldre inviteres.	Korlærer

	Sommerav-slutning siste skoledag	Siste skoledag før sommerferien er det høytidelig overrekkelse av vitnemål til elevene i 10. klasse, og de ønskes lykke til videre av skolens yngste, elevene fra 2. klasse.	Ledergruppen

Månedsfester

Én gang hver måned er det månedsfest i skolens aula. Her viser klassene for hverandre noe fra undervisningen: sang, resitasjon, fløytespill, eurytmi, folkedans, kjemiforsøk, leker, o.a.

Skolehagen på Voksenenga

Alle klassene drar til skolehagen et par ganger i løpet av hvert semester.

Kantine

Det er kantine i Urbygningen for elever på ungdomstrinnet (8.–10. klasse). I kantinen markeres høytidene på forskjellig vis.

Den kulturelle skolesekken

Fra Den kulturelle skolesekken får skolens elever enkelte forestillinger/konserter i løpet av skoleåret. De fleste arrangementene vil være på skolen i skoletiden.

Ekskursjoner og klasseturer

I forbindelse med undervisningen drar klassene på turer og ekskursjoner til f.eks. sølvgruvene i Kongsberg.

Fredagssang

Enkelte fredager møtes småklassene til fellessang i vestibylen.

Småklassespill

Småklassene øver inn små spill i forbindelse med forskjellige perioder og i forbindelse med språkundervisningen.

Fredagsposten

Skolen sender ut Fredagsposten hver uke til alle foresatte.

Sjakklubben Steiners hester

Sjakklubb for skolens elever. En av skolens lærere er arrangør.

Kor og orkestre

Korpset Gjallarhorn, Steinerskolens jentekor og Strykeorkesteret har ukentlige øvelser på skolen etter skoletid. Kor og orkestre er frittstående og har styrerepresentanter fra foreldre ved skolen. Kor og orkestre opptrer på skolens avslutninger og på markedene, og holder konserter til jul og sommer. Kor, korps og orkester reiser jevnlig på turer til inn- og utland.